

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

36. An qui habet peccata reservata, & nullum aliud simplex, si non adest
Confessarius habens in illa jurisdictionem, teneatur confiteri venialia? Et
an qui solum habet unicum peccatum mortale, & ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

ergo auditis mortalibus, & venialibus, posset penitentem absolueri etiam à mortalibus. Putat igitur Gaspar Hurtados peccata referuata habentem posse extra articulum mortis procedere, ac si non haberet copiam Confessarij, ac proinde in casu grauis notæ ex eo, quod non communicet, aut non celebret, posse absque præuia confessione sola contritione perfectæ iustificatum communicare, aut celebrare, quamuis peccatis referuatis sit annexa excommunicatio. Et hanc etiam opinionem docet Valquez in 3. part. tom. 4. quest. 91. artic. 3. dub. 9. & Turrianus de penitent. disp. 31. dub. 9.

6. Sed his non obstantibus, vt dixi, ego satis probabiliter puto cum Valentia debere penitentem in his casibus referuata confiteri, vel cum Hurtado de Mendoza reticere, & non referuata explicare, & sic cum sola attritione gratiam in Sacramento suscipere, quam cum contritione perfectæ obtinere nemo est qui non cognoscat multum quidem difficile esse. Noltra igitur sententia nimis animarum consolatoria est.

RESOL. XXXVI.

An qui habet peccata referuata, & nullum aliud simplex, si non adest Confessarius habens in illa iurisdictione, teneatur confiteri venialia?

Et an, qui solum habet vnum peccatum mortale, & illud non possit declarare Confessario sine aliquo ex notabilibus incommodis, teneatur illud tacendo, confiteri sola venialia, quando obligat præceptum confessionis, etiam extra mortis articulum: Ex part. 5. tr. 13. & Misc. Ref. 9.

Sup. hoc supra in Ref. 31. §. 2. §. 1. Negatiue respondet Suarez in 3. part. tom. 4. disp. 23. sect. 2. n. 6. & ratio est quia nullus tenetur confiteri peccata venialia.

2. Verum huic doctrinæ non acquiescit Hurtados de Mendoza in 2. 2. disp. 84. sect. 7. §. 182. Qui enim est Eucharistiam accepturus, tenetur se purgare à peccato mortali, quia poterit securiori ratione, ita vt habeat moralem satisfactionem, quam poterit, sed de contritione non possumus tam moraliter esse certi, quam de confessione, quia contritio est peccatori difficilior, & cognita difficilima, ergo non est satis contritionem procurare, quando ad est Confessarius. Ad argumentum respondeo non esse obligationem per se confitendi venialia, per accidens autem potest esse propter peccatum mortale, quod tunc dimittendum est; est tamen obligatio se Deo reconciliandi ante Eucharistiam, quod tunc non fit tam securè, quam per confessionem. Ita ille. Et hanc opinionem in casu simili docet etiam Iacobus Granado in 3. part. de Sacramen. controu. 7. tr. 9. disp. 5. sect. 3. num. 13.

Sup. hoc supra in Ref. 33. recitatur in 6. Sed quid, & late cum eodem Granado hic citato & plurimis aliis superioribus iur. 3. Ref. 60 à lin. 2. & in multis aliis Ref. & §. eius not. vbi sic ait. An qui solum haberet vnum peccatum mortale, & illud non possit declarare Confessario sine aliquo ex notabilibus incommodis supra enumeratis, teneretur illud tacendo confiteri sola venialia, quando obligat præceptum confessionis extra etiam mortis articulum. Negat Suarez. Sed profecto mihi verisimilius videtur ad in teneri, nam præceptum Confessionis obligat etiam huiusmodi penitentem, cum reuera habeat peccatum lethale; & licet illud non confiteatur propter notabile damnum inde prouenturum, certè confitendo venialia, confitetur etiam mortalis, quod tacet, remissionem, quæ est finis, & ratio ob quam tale præceptum imponitur. Hæc Iacobus Granado. Vnde puto vtramque sententiam esse probabilem; sed ego affirmatiuè tanquam probabiliori adhareo.

RESOL. XXXVII.

An vna nox sit longum tempus, vt possit quis confiteri referuata cum Sacerdote non habente potestatem ab illis absolueri?

Et supponitur posse quem confiteri dimidiata confessione, vel etiam explicato casu referuato cum onere postea comparandi, quando longa temporis mora est interueniendi. Ex part. 5. tractat. 13. & Misc. Refol. 8.

§. 1. **S**upponendum est cum P. Suarez tom. 4. disp. 23. sect. 2. n. 7. & Iacobo Granado in part. de Sacram. controu. 7. tr. 9. disp. 5. sect. 3. n. 22. posse quem confiteri dimidiata confessione, vel etiam explicato casu referuato cum onere postea comparandi, quando longa temporis mora est interueniendi, antequam legitimus iudex posset adiri, tunc esset grauissimo damno peccatori longa mora in confessione, tum quia priuatur penitens longo tempore gratia sacramentali remissionis peccatorum, & auxiliis gratiæ ad vitanda peccata de cætero, quæ ob illud Sacramentum dantur, maxime verò priuaretur gratia Eucharistica, quæ maioris momenti est, quam omnia incommoda temporalia; tum quia est grauissimum damnum tandiu esse in peccato mortali. Contritio flagitiosus est plerumque difficilis, ad quam illi non animantur frequenter, quos à peccatis arceat non tam amor Dei, quam suppliciorum mina: attritio autem est facilior, atque communior, estque horrendum in peccato mortali diu versari: ergo, &c.

2. Sed difficultas est, si tempus vnius noctis dicatur longum tempus? Ad hoc dubium respondet Hurtados in 2. 2. disp. 84. sect. 7. §. 190. vbi sic ait. Optatum ego vt Pater Suarez & alij exponerent, an interiecta vna nox esset breue tempus, an longum? & vtrum esset causa sufficiens ad indirectam absolutionem, peccatorem ire cubitum Deo reconciliatum; qui enim se sentiret difficilem in exercenda contritione, & cognosceret se satis esse paratum ad confessionem, haberetque præter Sacerdotem, an infelix hic homo iurus est ad somnum in peccato mortali? & forte ex illo somno rapteretur ad tartara? Author libri de spiritualibus documentis, cap. 53. tom. Operum Augustini, explanans testimonium Christi apud Lucam 12. Stulte, hac nocte repesce animam tuam, rectè hæc ait. Heu quare non timemus, quod Evangelium terribiliter insonat, dicens: Stulte, hac nocte exposces animam tuam; & Augustinus ipse tom. 10. lib. homil. 48. Non & vitam fugabat, & de crastino cogitabat, quod in aliis expectabat, in se non sperabat. Vnde concludo voluisse Christum omnes monitos non differendam penitentiam à nocte in diem sequentem, quia forte illum non adspiciemus, vt innumeris contingit. Ad rationem Suarez responderi posset, esse rationabilem causam exemplum tot hominum raptorum ad tumulum derepente, & nullum nisi periculum posse in mortali dormire peccato. At nihil audeo decernere, quia questionem hanc vidi nullibi, nec volo alicui in alterutram partem præire. Ita Hurtado de Mendoza. Sed, vt verum fatear, non mihi videtur longum tempus spatium vnius noctis, vt quis possit modo quo supra confiteri, & ad id, quod dicit Hurtados, dico, quod sicut quis in spatio vnius noctis, potest derepente occumbere, ita etiam potest in spatio vnius horæ, imò & momenti: vnde ex hoc capite quis temper posset confiteri cum quolibet Confessario, si non haberet copiam alterius habentis potestatem absolueri à referuatis.

RESOL.